

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI ÜLEMNÕUKOGU JA VALITSUSE TEATAJA

24. juuni 1968

Nr. 26 (139)

2. aastakäik

SISUKORD

I

Eesti NSV Ülemnõukogu poolt vastuvõetud seadused ja otsused
(Eesti NSV Ülemnõukogu seitsmenda koosseisu kolmas istungjärk)

182. Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi seadus küla ja alevi töörahva saadikute nõukogu kohta.
183. Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi seadus Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse kinnitamise ning Eesti NSV Konstitutsiooni (Põhiseaduse) 45. ja 48. paragrahvis muudatuste tegemise kohta.
184. Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi seadus Eesti NSV koodeksites ning kohtukorralduse seaduses muudatuste ja täienduste tegemist käsitlevate Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluste kinnitamise kohta.
185. Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi seadus Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluste kinnitamise kohta.
186. Eesti NSV Ülemnõukogu otsus külade ja alevite töörahva saadikute nõukogusid käsitleva Eesti NSV seadusandluse rakendamise korra kohta.
187. Eesti NSV Ülemnõukogu otsus Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse «Sm. Arnold Tõnu p. Veimeri vabastamise kohta Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimehe asetäitja kohustest» kinnitamisest.
188. Eesti NSV Ülemnõukogu otsus Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse «Sm. Albert Heinrichi p. Vendelini nimetamise kohta Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimehe asetäitjaks» kinnitamisest.
189. Eesti NSV Ülemnõukogu otsus Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse «Sm. Viktor Sergei p. Samoilenko vabastamise kohta Eesti NSV ehitusministri kohustest» kinnitamisest.
190. Eesti NSV Ülemnõukogu otsus Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse «Sm. Uno Borisi p. Jürisoo nimetamise kohta Eesti NSV ehitusministriks» kinnitamisest.

* * *

191. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. G. Kingisepa autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.
192. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus põllumajandustehnikumide õppejõudude autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

II

193. Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu määrus sm. R. Veberi autasustamise kohta Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu aukirjaga.
-

I

**Eesti NSV Ülemnõukogu poolt vastuvõetud
seadused ja otsused**

(Eesti NSV Ülemnõukogu seitsmenda koosseisu kolmas istungjärk)

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI SEADUS**182 Küla ja alevi tööraha saadikute nõukogu kohta**

I peatükk

**Küla ja alevi tööraha saadikute nõukogu moodustamise ja
tegevuse põhialused**

§ 1. Küla või alevi tööraha saadikute nõukogu on riigivõimuorganiks oma territooriumil ning lahendab seadusega antud õiguste piires kõiki kohaliku tähtsusega küsimusi, lähtudes üldriiklikest ning küla või alevi töötajate huvidest.

Küla või alevi tööraha saadikute nõukogul on õigus arutada ka rajoonilise, vabariikliku ja üleliidulise tähtsusega küsimusi ning esitada nende kohta oma arvamused ja ettepanekud kõrgemalseisva nõukogu täitevkomiteele või vastavale riigivalitsemisorganile.

§ 2. Küla ja alevi tööraha saadikute nõukogu valitakse antud nõukogu territooriumil elunevate kodanike poolt üldise, ühetaolise ja otsese valimisõiguse alusel salajasel hääletamisel kaheks aastaks.

Küla- ja alevinõukogu valimiste kord määratakse kindlaks «Eesti NSV rajoonide, linnade, alevite ja külade tööraha saadikute nõukogude valimiste määrustikuga».

§ 3. Küla või alevi tööraha saadikute nõukogu juhivad vastavalt NSV Liidu konstitutsioonile ja Eesti NSV konstitutsioonile majanduslikku, sotsiaalset ja kultuurilist ülesehitustööd nõukogu territooriumil, määrab kindlaks küla või alevi eelarve, juhivad temale alluvate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide tegevust, tagab seaduste täitmise, avaliku korra ja kodanike õiguste kaitse ning aitab kaasa riigi kaitsevõime tugevdamisele.

Küla või alevi tööraha saadikute nõukogu kontrollib nõukogu territooriumil asuvate kolhooside, sovhooside, kohaliku tööstuse, elukondliku teenindamise, kaubanduse ja ühiskondliku toitlustamise ning elamu- ja kommunaalmajanduse ettevõtete, tervishoiu-, haridus-, kultuuri- ja sideasutuste ning muude kõrgemalseisvatele organitele alluvate ja vahetult elanikkonda teenindavate organisatsioonide tööd, organiseerib kontrolli nende poolt seaduste täitmise üle, kuulab nimetatud ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhatajate ettekandeid ning koordineerib nende tegevust elanike sotsiaalsel, kultuurilisel ja elukondlikul teenindamisel.

§ 4. Küla või alevi tööraha saadikute nõukogu tegevuse aluseks on juhtimise kollektiivsus, avalikkus, rahvasaadikute regulaarne aruandlus valijatele ja täitevkomitee regulaarne aruandlus nõukogule ja elanikele, töötajate laialdane kaasatõmbamine nõukogu töösse.

Küla või alevi tööraha saadikute nõukogu töötab tihedas kontaktis kolhooside, sovhooside, ettevõtete, asutuste ja muude nõukogu territooriumil asuvate organisatsioonide ühiskondlike organisatsioonidega.

§ 5. Küla või alevi tööraha saadikute nõukogu juhindub oma tegevuses NSV Liidu konstitutsioonist ja Eesti NSV konstitutsioonist, käesolevast seadusest «Küla ja alevi tööraha saadikute nõukogu kohta», muudest NSV Liidu ja Eesti NSV seadustest, NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi ja Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlustest, NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrustest ja korraldustest, kõrgmalseisvate tööraha saadikute nõukogude ja nende täitevkomiteede otsustest.

§ 6. Küla või alevi tööraha saadikute nõukogu otsused ja korraldused, mis on vastu võetud talle antud õiguste piires, on täitmiseks kohustuslikud kõigile nõukogu territooriumil asuvatele kolhoosidele, sovhoosidele, ettevõtetele, asutustele ja muudele organisatsioonidele, samuti ametiisikutele ja kodanikele.

§ 7. Külade ja alevite tööraha saadikute nõukogude moodustamine, ühendamine, likvideerimine või ümbernimetamine, külanõukogu ja alevi piiride kindlaksmääramine ja muutmine, samuti külanõukogu administratiivkeskuse kindlaksmääramine kuulub Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi pädevusse, kusjuures arvestatakse territooriumi majanduslikku tervikkust, elanike arvu ja töötajate teenindamise huvisid ning vastavate külade või alevite tööraha saadikute nõukogude arvamust.

§ 8. Vastavalt «Eesti NSV riigilipu põhimäärusele» heisatakse Eesti NSV riigilipp hoonel, kus toimub küla või alevi tööraha saadikute nõukogu istungjärg, kogu istungjärgu ajaks, küla ja alevi tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee hoonel aga alatiselt.

§ 9. Küla ja alevi tööraha saadikute nõukogul on juriidilise isiku õigused.

Küla ja alevi tööraha saadikute nõukogu täitevkomiteel on riigivapiga pitsat, mis vastab Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi poolt kinnitatud näidisele.

II peatükk

Küla ja alevi tööraha saadikute nõukogu õigused ja kohustused

§ 10. Planeerimise, arvestuse ja aruandluse alal küla või alevi tööraha saadikute nõukogu:

1) kinnitab tema haldamisel oleva majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise ülesehitustöö plaanid;

2) kinnitab temale alluvate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide tootmis- ja finantsplaanid;

3) võtab osa perspektiiv- ja aastaplaanide arutamisest kolhoosides, sovhoosides ja kohaliku tööstuse ettevõtetes; teeb ettepanekuid kolhooside, sovhooside, ettevõtete, asutuste ja muude kõrgemalseisvatele organitele alluvate organisatsioonide tootmis- ja finantsplaanide projektide kohta elamuehituse, elanike sotsiaalse, kultuurilise, elukondliku ja kaubandusliku teenindamise, külade ja alevite heakorrastamise, kohalike

teede ehitamise ning kohalike tooraine- ja tööjõuressursside kasutamise alal;

4) saab kõrgemalseisva nõukogu täitevkomiteelt andmeid nõukogu territooriumil asuvate kolhooside, sovhooside ning kohaliku tähtsusega ettevõtete ja organisatsioonide plaanide kohta ja kontrollib nende täitmist;

5) kontrollib arvestust ja aruandlust temale alluvates ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides; esitab aruandeid kõrgemalseisvatele riigiorganitele; peab külanõukogu territooriumil kehtestatud vormi kohaseid majapidamisraamatuid ja isikliku omandiõiguse alusel kodanikele kuuluvate elamute ja majapidamishoonete arvestust, samuti elanike arvestust;

6) vajaduse korral taotleb ja saab nõukogu territooriumil asuvatelt kolhoosidelt, sovhoosidelt ning kohaliku tähtsusega ettevõtetelt ja organisatsioonidelt kindlaksmääratud statistilisi ja muid andmeid nende töö kohta.

§ 11. Eelarve ja rahanduse alal küla või alevi tööraha saadikute nõukogu:

1) vaatab läbi ja kinnitab küla või alevi eelarve, kinnitab eelarve kassalise käibefondi ning tulude ja kulude kvartalijaotuse; jaotab eelarvevahendid kuluartiklite järgi; vajaduse korral paigutab eelarvevahendeid ümber ühest osast teise, samuti ühest artiklist teise (peale assigneeringute töötasuks); organiseerib küla või alevi eelarve täitmist; vaatab läbi ja kinnitab eelarve täitmise aruande;

2) kinnitab küla või alevi eelarvel olevate asutuste eelarved, tagab nimetatud asutuste õigeaegse finantseerimise ning palga maksmise nende asutuste töötajatele kindlaksmääratud ajal; määrab kindlaks alluvate ettevõtete ja organisatsioonide poolt eelarvesse tehtavate maksete suuruse ning nimetatud ettevõtete ja organisatsioonide finantseerimise ulatuse eelarvest; otsustab NSV Liidu Riigipanga asutustes või hoiukassades arvete avamise küsimusi;

3) tagab maksude, kindlustus- ja muude maksete laekumise elanikkonnalt, võtab külanõukogu territooriumil vastu neid makseid ja annab vastuvõetud raha õigeaegselt üle NSV Liidu Riigipanga asutusele, aitab alevi territooriumil kaasa riiklike hoiukassade tööle nimetatud maksete vastuvõtmisel elanikkonnalt;

4) kontrollib, et maksed nõukogu territooriumil asuvatelt kolhoosidelt, sovhoosidelt, ettevõtetelt ja organisatsioonidelt laekuksid õigeaegselt küla või alevi eelarvesse, samuti kontrollib, et kolhoosid kannaksid õigeaegselt eraldised kolhoosnikute sotsiaalkindlustuse üleliidulisse tsentraliseeritud fondi; kuulab kolhooside, sovhooside, ettevõtete ja organisatsioonide juhatajate ettekandeid neis küsimustes;

5) annab soodustusi kohalike maksude alal vastavalt NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse «Kohalike maksude kohta» §-le 2, samuti rajooni rahandusorganite eelneva arvamuse põhjal põllumajandusmaksu alal vastavalt NSV Liidu seaduse «Põllumajandusmaksu kohta» §-le 18;

6) suunab küla või alevi eelarve täitmisel täiendavalt saadud vahendeid, samuti summasid, mille võrra tulud ületavad aasta lõpuks kulusid tuludeosa ületamise või kulude alal tehtud kokkuhoiu tulemusena, nõukogu haldamisel oleva majanduse ning sotsiaalsete ja kultuuriliste üri-

tuste finantseerimiseks, kaasa arvatud kapitaalmahutused, sealhulgas küla- või alevinõukogu täitevkomitee hoonete ehitamiseks ja remontimiseks, talle transpordivahendite, inventari ja seadmete muretsemiseks (käesolevas punktis nimetatud summade äravõtmine küla- või alevinõukogult ei ole lubatud);

7) võtab vastu otsuseid, mille alusel annavad NSV Liidu Riigipanga asutused ettenähtud korras laenu individuaalelamuehituseks küla- või alevinõukogule eraldatud limiidi ulatuses;

8) aitab kaasa riiklike hoiukassade tööle ja vabatahtliku kindlustuse läbiviimisele;

9) organiseerib vajaduse korral ja vastavalt kehtivatele seadustele maaelanike enesemaksustamist kindlaks otstarbeks;

10) jaotab ümber vara ja seadmete ülejääke küla või alevi eelarvel olevate asutuste ja organisatsioonide vahel.

§ 12. Põllumajanduse alal küla või alevi töörahva saadikute nõukogu:

1) kontrollib seadustest kinnipidamist, riiklike plaanide ja kohustuste õigeaegset täitmist kolhoosides, sovhoosides ning teistes põllumajanduslikes ettevõtetes;

2) abistab kolhoose, sovhoose ja teisi põllumajanduslikke ettevõtteid põllumajandusliku tootmise arendamisel, tootmis- ja finantsplaanide ning riiklike kohustuste täitmisel, kõlvikute ning materiaalsete ja tööjõuresursside efektiivsel kasutamisel, abiettevõtete organiseerimisel ja arendamisel, tööviljakuse tõstmisel ja töödistsipliini tugevdamisel, kolhoosnikute, sovhooside ja teiste ettevõtete tööliste ning teenistujate elujärje ja kultuuritaseme tõstmisel, arutab neis küsimustes nõukogu territooriumil asuvate kolhooside juhatuste, sovhooside direktorite, teiste põllumajanduslike ettevõtete juhatajate, brigadiride, farmide ja osakondade juhatajate ettekandeid, annab neile soovitusi, vajaduse korral aga esitab oma ettepanekud kõrgemalseisva nõukogu täitevkomiteele või vastavale riigivalitsemisorganile;

3) esitab kõrgemalseisva nõukogu täitevkomiteele märkusi ja ettepanekuid nõukogu territooriumil asuvate kolhooside põhikirjade kohta; kontrollib kolhoosipõhikirjast kinnipidamist;

4) kontrollib kolhoosides, sovhoosides ja teistes põllumajanduslikes ettevõtetes põllumajandusmasinate ja -seadmete, samuti mineraalväetiste ja mürkkemikaalide hoidmist ja õiget kasutamist;

5) abistab tootmissidemete arendamisel kolhooside vahel ning kolhoosidevaheliste ettevõtete ja organisatsioonide töö korraldamisel;

6) kontrollib kolhooside, sovhooside ning teiste riiklike ja ühiskondlike majandite põllukultuuride ja istandike kaitsmiseks ettenähtud abinõude rakendamist, kolhooside, sovhooside, metsamajandite ja muude ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide ning kodanike poolt kohustuslike abinõude täitmist võitluses põllukultuuride kahjurite ja haiguste ning umbrohu vastu, ohutustehnika eeskirjade järgimist keemiliste taimekaitsevahendite kasutamisel ja taime karantiinieeskirjadest kinnipidamist;

7) kontrollib kolhooside, sovhooside ning teiste ettevõtete ja organisatsioonide loomakasvatusfarmide veterinaarsanitaarset olukorda, samuti vastavalt kehtivatele seadustele karantiinieeskirjadest kinnipidamist

ning muude abinõude täitmist loomade haiguste ärahoidmiseks ja likvideerimiseks;

8) kontrollib nõukogu territooriumil varumisorganisatsioonide tööd põllumajandussaaduste ülejääkide kokkuostmise alal;

9) soodustab üritusi riigi- ja kolhoosimetsade istutamisel ja kaitsmisel ning metsakuivenduse ja -korralduse alal, vajaduse korral esitab oma ettepanekud nendes küsimustes kõrgemalseisva nõukogu täitevkomiteele või vastavale riigivalitsemisorganile.

§ 13. Maakasutuse alal küla või alevi tööraha saadikute nõukogu:

1) kontrollib nõukogu territooriumil maaseadusandluse ning maa-kuivendusseadmete ja kuivendatud maade kasutamise kohta käiva seadusandluse täitmist kõigi maakasutajate poolt;

2) eraldab oma otsusega maa-asula või alevi maadest maatükke seaduses ettenähtud suuruses ja korras;

3) kontrollib kolhooside ja sovhooside õueaiamaafondi õiget kasutamist ning õueaiamaade normidest kinnipidamist; lahendab kodanike vaidlusi maaküsimustes;

4) jaotab ettevõtete, asutuste, organisatsioonide ja kodanike vahel küla- või alevinõukogule kindlaksmääratud korras eraldatud riigi tagavaramaast maatükke aia-, heina- ja karjamaaks.

§ 14. Tööstuse alal küla või alevi tööraha saadikute nõukogu:

1) juhib temale alluvate kohaliku tööstuse ettevõtete tööd ning tagab nende poolt tootmis- ja finantsplaanide täitmise;

2) organiseerib seaduste täitmise kontrolli nõukogu territooriumil asuvates kõrgemalseisvatele organitele alluvates tööstusettevõtetes;

3) abistab nõukogu territooriumil asuvaid tööstusettevõtteid tootmise arendamisel, materiaalsete ja tööjõuressursside efektiivsel kasutamisel, tööviljakuse tõstmisel, tööliste ja teenistujate elujärje ja kultuuritaseme tõstmisel, arutab neis küsimustes ettevõtete juhatajate ettekandeid, annab neile soovitusi, vajaduse korral aga esitab oma ettepanekud kõrgemalseisva nõukogu täitevkomiteele või vastavale riigivalitsemisorganile;

4) rakendab abinõusid laiatarbekaupade ja ehitusmaterjalide tootmise suurendamiseks kohaliku tooraine ning nõukogu territooriumil asuvate tööstusettevõtete tootmisjäätmete baasil, põllumajandussaaduste töötlemiseks, rahvalike tööndus- ja käsitööhäru arendamiseks; selgitab välja täiendavaid kohaliku tooraine ja kütuse ressursse ning vajaduse korral teeb vastavatele kõrgemalseisvatele organitele ettepanekuid nende kasutamise kohta;

5) rakendab abinõusid kala- ja jahimajanduse arendamiseks.

§ 15. Looduskaitse ja looduslike ressursside ratsionaalse kasutamise alal küla või alevi tööraha saadikute nõukogu:

1) tagab kontrolli kõikide kolhooside, sovhooside, ettevõtete, asutuste, organisatsioonide ja kodanike poolt looduskaitse kohta kehtivatest seadustest ning jhipidamise ja kalapüügieeskirjadest kinnipidamise üle;

2) tagab riiklike looduskaitse- ja keelualade, parkide ja teiste looduskaitseobjektide kaitse nõukogu territooriumil;

3) tagab maastiku kaitseks ja hooldamiseks ettenähtud abinõude rakendamise nõukogu territooriumil;

4) jälgib mitteraaksete maavarade (savi, kruus, liiv, kivi, turvas jne.)

õiget kaevandamist; kontrollib, et kõik nõukogu territooriumil asuvad maakasutajad rakendaksid erosioonivastaseid abinõusid;

5) aitab korraldada riigi- ja kolhoosimetsade ning haljasalade kaitseks ja taastamiseks ettenähtud üritusi; rakendab abinõusid töötajate puhkepaikade korrashoidmiseks;

6) rakendab abinõusid veekogude reostamise vastu;

7) jälgib kalavarude ja jahifauna säilitamiseks ja taastamiseks ettenähtud abinõude tarvituselevõtmist;

8) abistab ühiskondlikke organisatsioone ja looduskaitseorganeid nende töös looduslike ressursside ja looduskaitseobjektide säilitamisel ja taastamisel;

9) esitab vastavatele kõrgemalseisvatele organitele ettepanekuid looduslike ressursside säilitamise ja ratsionaalse kasutamise kohta.

§ 16. Ehituse, transpordi ja side alal küla või alevi töörahva saadikute nõukogu:

1) vaatab läbi ja esitab kõrgemalseisva nõukogu täitevkomiteele nõukogu territooriumil asuvate asulate planeerimise ja hoonestamise projektid; kontrollib hoonestamisplaanide täitmist; peatab ehitustööd, kui sellega rikutakse asulate hoonestamise plaane;

2) kontrollib elamute, sotsiaal- ja kultuuriasutuste ning kommunaal-ettevõtete ehitamise käiku nõukogu territooriumil, arutab kolhooside, sovhooside, ettevõtete ja ehitusorganisatsioonide juhatajate ettekandeid nende objektide ehitamise käigu kohta;

3) organiseerib elamute, kommunaal-ettevõtete ja kommunaalmajandusobjektide (veevärk, kanalisatsioon, elektriliinid, soojustrassid, gaasimajandus, veekogud, kaevud, saunad jt.) ehitamist kohalikele nõukogudele eraldatavate vahendite arvel;

4) otsustab kooskõlastatult nõukogu territooriumil asuvate kolhooside, sovhooside, ettevõtete ja muude organisatsioonidega nende vahendite ühise kasutamise küsimusi, mis on eraldatud elamute ja kommunaalmajandusobjektide ehitamiseks ning remontimiseks, vajaduse korral tsentraliseerib neid vahendeid;

5) organiseerib kohaliku tähtsusega teede ja sildade ehitamist ja remontimist, kontrollib nende korrasolekut ning tõmbab kehtestatud korras nendele töödele kaasa kolhoose, sovhoose, ettevõtteid ja muid organisatsioone;

6) kontrollib kohalike maanteede ehitamise ja remontimise plaanide täitmist, samuti seda, et nõukogu territooriumil asuvad kolhoosid, sovhoosid, tööstus-, transpordi-, ehitus- ja muud ettevõtted ning majandusorganisatsioonid kannaksid õigeaegselt makseid teedefondi;

7) kontrollib, kuidas transpordiorganisatsioonid nõukogu territooriumil teenindavad elanikke auto- ja muud liiki transpordi alal;

8) annab kolhoosidele, sovhoosidele, ettevõtetele, asutustele ja muudele organisatsioonidele korraldusi transpordivahendite andmise kohta võitluseks loodusõnnetuste ja tulekahjudega, haigete transportimiseks, meditsiinitöötajate väljasõitudeks raskete haigete juurde ja muudel erakorralistel juhtudel;

9) abistab sideorganeid kohaliku telefoni- ja postside arendamisel, radiofitseerimisel ja televisiooni arendamisel ning sideliinide ja -sead-

mete remontimisel ja kaitsel; kontrollib sidejaoskondade ja -agentuuride tööd nõukogu territooriumil postisaadetiste vedamisel ja kättetoimetamisel.

§ 17. Elamu- ja kommunaalmajanduse ning heakorrastamise alal küla või alevi tööraha saadikute nõukogu:

1) juhhib nõukogu haldamisel olevat elamu- ja kommunaalmajandust; tagab tema korralduses olevate elumajade, kommunaalettevõtete, administratiivhoonete ja muude ruumide õige ekspluateerimise, organiseerib nende kapitaal- ja jooksvat remonti; kontrollib kodanike isiklikus omanduses olevate elamute korrashoidu;

2) kontrollib oma territooriumil asuvate kolhooside, sovhooside, ettevõtete, asutuste ja muude kõrgemalseisvatele organitele alluvate organisatsioonide tegevust elamu- ja kommunaalmajanduse alal, nendele kuuluva elamufondi, kommunaalettevõtete ja kommunaalmajandusobjektide õiget ekspluateerimist;

3) jaotab nõukogu korralduses olevat elamufondi; kinnitab administratsiooni ja ametiühingu vabriku-, tehase- või kohaliku komitee ühised otsused elamispinna andmise kohta riiklike, kooperatiivsete ja ühiskondlike organisatsioonide majades, välja arvatud seaduses ettenähtud juhud;

4) rakendab abinõusid küla või alevi eelarvel olevate haridus-, kultuuri- ja tervishoiuasutuste varustamiseks kütte, valgustuse ja inventariga, nende ruumide remontimiseks ning nende asutuste töötajatele vajalike korteri- ja elukondlike tingimuste loomiseks, tõmbab kaasa kolhoose, sovhoose, ettevõtteid ja muid organisatsioone, olenemata nende ametkondlikust alluvusest, nimetatud üritustest osavõtmisele;

5) kinnitab alevi- või külanõukogu asulate heakorrastustööde plaani, juhhib neid töid, tõmmates kaasa kolhoose, sovhoose, ettevõtteid, asutusi ja muid organisatsioone, olenemata nende ametkondlikust alluvusest, ühendab kolhooside, sovhooside, ettevõtete ja muude organisatsioonide nõusolekul nende poolt heakorrastamiseks eraldatavaid vahendeid, kontrollib tootmisterritooriumide heakorda; organiseerib asulate haljastamist; annab vastavalt kehtivale seadusandlusele tänavatele nimetusi ja määrab kindlaks majade numeratsiooni;

6) kinnitab ametisse ja vabastab ametist nõukogule alluvate elamu- ja kommunaalmajandusettevõtete juhatajad kooskõlastatult kõrgemalseisvate elamu- ja kommunaalmajanduse organitega;

7) organiseerib tuletoorjealaste abinõude läbiviimist asulates; juhhib vabatahtlike tuletoorjesalkade tööd;

8) algatab kõrgemalseisva nõukogu täitevkomitee ees taotlusi medalliga «Vapruse eest tulekahjul» autasustamiseks esitamise kohta;

9) rakendab abinõusid loodusõnnetuste ärahoidmiseks ja nende tagajärgede likvideerimiseks, vajaduse korral rakendab kehtestatud korras elanikke võitluseks loodusõnnetuste vastu ja nende tagajärgede likvideerimiseks;

10) tagab kalmistute ja vennashaudade korrashoiu.

§ 18. Kaubanduse, ühiskondliku toitlustamise ja elukondliku teenindamise alal küla või alevi tööraha saadikute nõukogu:

1) kontrollib riiklikku, kooperatiivset ja kolhoosikaubandust nõukogu territooriumil; kinnitab kaubandus- ja ühiskondliku toitlustamise ette-

võtete paigutamise ja spetsialiseerimise plaanid; aitab kaasa elanikkonna kaubandusliku teenindamise progressiivsete vormide juurutamisele;

2) rakendab abinõusid elukondliku teenindamise organiseerimiseks, pesumajade, juuksuri-, kingsepa- ja õmblustöökodade, rõivaste ja jalatsite paranduse töökodade ning majapidamisesemete remondi töökodade võrgu laiendamiseks, kontrollib nende tööd; aitab kaasa elukondliku teenindamise uute liikide ja vormide juurutamisele;

3) kontrollib kaubanduse ja ühiskondliku toitlustamise ettevõtete ja turgude tööd, kaubanduseeskirjadest ja kehtestatud hindadest kinnipidamist ning ostjate teenindamist, kaupade kohaleveo õigeaegsust, arvestades elanike nõudmist;

4) kontrollib tarbijate kooperatiivi ettevõtete tööd põllumajandussaaduste ja -tooraine kokkuostmisel, töötlemisel ning müümisel;

5) kuulab kaubanduse ja ühiskondliku toitlustamise ettevõtete juhatajate ning tarbijate kooperatiivide juhatajate ettekandeid kaubanduse olukorra, kaubakäibe ja muude plaaniülesannete täitmise kohta, samuti elukondliku teenindamise ettevõtete juhatajate ettekandeid nende tootmisalastest tegevusest;

6) kontrollib tarbijate kooperatiivi põhikirja täitmist;

7) kinnitab ametisse ja vabastab ametist nõukogule alluvate elukondliku teenindamise ettevõtete juhatajad kooskõlastatult kõrgemalseisvate elukondliku teenindamise organitega;

8) määrab kindlaks kohalikke tingimusi arvesse võttes kaubanduse, ühiskondliku toitlustamise ja elukondliku teenindamise ettevõtete lahtioleku aja, mis on elanikkonnale sobiv, ning kontrollib nendele ettevõtetele määratud lahtioleku ajast kinnipidamist.

§ 19. Hariduse alal küla või alevi tööraha saadikute nõukogu:

1) tagab üldise koolikohustuse täitmise ja peab kooliealiste laste arvestust;

2) kontrollib nõukogu territooriumil asuvate koolide, kooli-internaatide, koolieelsete ja kooliväliste lasteasutuste tööd;

3) otsustab vastavalt kehtivatele seadustele küla või alevi eelarvel olevates pikapäevakoolides (-rühmades) ja kooli-internaatides laste toitlustamise eest võetavast maksust vabastamise küsimusi;

4) rakendab abinõusid koolide, kooli-internaatide, koolieelsete ja kooliväliste lasteasutuste võrgu laiendamiseks; toetab kolhooside, sovhooside ja ettevõtete algatust ehitada ja remontida neile kuuluvate vahendite arvel koole, alatisi ja hooajalisi koolieelseid ja kooliväliseid lasteasutusi, otsustab nende asutuste paigutuse nõukogu territooriumil;

5) rakendab abinõusid hoolduseta jäänud laste paigutamiseks internaatkoolidesse, lastekodudesse ja kasvatamiseks kodanike perekondades; kontrollib nõukogu territooriumil asuvate lastekodude tööd;

6) rakendab abinõusid maal elunevatele alg-, kaheksaklassiliste koolide ja keskkoolide õpilastele tasuta sõidu tagamiseks kooli ja tagasi;

7) kinnitab ametisse ja vabastab ametist nõukogule alluvate koolide ning koolieelsete ja kooliväliste lasteasutuste juhatajad kooskõlastatult kõrgemalseisvate haridusorganitega;

8) moodustab eelarve summadest üldise koolikohustuse fondi, tõmmates sinna kaasa majandite, tarbijate kooperatiivide ja ametiühingute

vahendeid, jaotab üldise koolikohustuse fondi koolide vahel ning kontrollib selle fondi kasutamist.

§ 20. Kultuuritöö alal küla või alevi tööraha saadikute nõukogu:

1) juhib nõukogule alluvate klubide, rahva- ja kultuurimajade, raamatukogude, punanurkade ja muude kultuuriasutuste tööd; kontrollib ja koordineerib nõukogu territooriumil asuvate teiste kultuuriasutuste tööd, olenemata nende alluvusest; rakendab abinõusid kultuuriasutuste võrgu laiendamiseks;

2) kontrollib nõukogule alluvate kultuuriasutuste erivahendite kasutamise õigsust, samuti kolhooside ja tarbijate kooperatiivide kultuurifondi summade eraldamise ja kulutamise õigsust ning võtab nendega kooskõlastatult vajaduse korral tarvitusele abinõud tähendatud vahendite tsentraliseeritud korras kasutamiseks;

3) organiseerib loengute, ettekannete ja vestluste korraldamist elanikkonnale; abistab ühiskondlike teadusosalaste teadmiste levitamise organisatsioonide tööd;

4) kinnitab ametisse ja vabastab ametist nõukogule alluvate kultuuriasutuste juhatajad kooskõlastatult kõrgemalseisvate kultuuritööd juhtivate organitega;

5) rakendab abinõusid elanike regulaarseks kinoalaseks teenindamiseks, rahvaloomingu ja kunstilise isetegevuse arendamiseks;

6) korraldab massiüritusi riiklike pühade ja tähtpäevade puhul; aitab kaasa ilmalike kombetalituste juurutamisele;

7) tagab ajalooliste mälestiste, arhitektuuri- ja kultuurimälestiste kaitse nõukogu territooriumil.

§ 21. Tervishoiu, emade ja laste kaitse, kehakultuuri ja spordi alal küla või alevi tööraha saadikute nõukogu:

1) rakendab abinõusid elanikkonnale tasuta arstiabi tagamiseks; juhib küla või alevi eelarvel olevate tervishoiuasutuste töö korraldamist; kontrollib nõukogu territooriumil asuvate kõrgemalseisvatele organitele alluvate tervishoiuasutuste tööd;

2) rakendab abinõusid jaoskonnahaiglate, velskri- ja ämmaemandapunktide, apteekide ja teiste tervishoiuasutuste ratsionaalseks paigutamiseks nõukogu territooriumil;

3) kuulab nõukogu territooriumil asuvate tervishoiuasutuste juhatajate ettekandeid elanikkonna meditsiinilise ja sanitaarprofülaktilise teenindamise kohta;

4) kinnitab ametisse ja vabastab ametist nõukogule alluvate tervishoiuasutuste juhatajad kooskõlastatult kõrgemalseisvate tervishoiuorganitega;

5) abistab tervishoiuorganeid sanitaarprofülaktiliste ja epideemiavastaste ürituste läbiviimisel ning sanitaarharidustöö organiseerimisel elanike hulgas; kontrollib asulate, kaevude, kaubanduse ja ühiskondliku toitlustamise ettevõtete, elamute, koolide ja teiste asutuste sanitaarset olukorda;

6) tagab epideemiade puhkemisel ruumid haigete jaoks, rakendab karantiinialaseid abinõusid ja kontrollib nende täitmist;

7) algatab kõrgemalseisva nõukogu täitevkomitee ees taotlusi medaliga «Uppujate päästmise eest» autasustamiseks esitamise kohta;

8) rakendab abinõusid kehakultuuri ja spordi laialdaseks arendamiseks elanike hulgas, spordiväljakute ja muude spordiehitiste rajamiseks;

9) tagab emade- ja lastekaitsealaste ürituste läbiviimise;

10) algatab kõrgemalseisva nõukogu täitevkomitee ees taotlusi kangelasema aunimetuse andmise ning ordeniga «Ema au» ja «Emamedaliga» autasustamiseks esitamise kohta.

§ 22. Töö ja sotsiaalkindlustuse alal küla või alevi tööraha saadikute nõukogu:

1) aitab kaasa kodanike töölerakendamisele, abistab neid eriala omandamisel; võtab koos ametiühinguorganisatsioonidega osa tööseadusandluse ning töökaitse ja ohutustehnika eeskirjade täitmise kontrollimisest nõukogu territooriumil asuvates kolhoosides, sovhoosides ja ettevõtetes; kontrollib alaealiste ja noorukite tööle võtmise ja töölt vallandamise eeskirjade täitmist;

2) tagab invaliidide, samuti sõjaväelaste, langenud sõjameeste ja partisaanide perekonnaliikmete töölerakendamise, kontrollib nendele isikutele seadusega kehtestatud soodustuste ja eeliste andmist, aitab kaasa invaliidide kutsealasele väljaõpetamisele;

3) kontrollib pensioniseaduste täitmist; abistab vajaduse korral töölisi, teenistujaid, kolhoosnikuid ja nende perekonnaliikmeid pensionide taotlemisel; kontrollib sotsiaalkindlustuse kolhoosinõukogude ja kolhooside ühiskondlike vastastikuse abistamise kassade tööd; kontrollib kolhoosnikute tööraamatute pidamise õigsust ning arhiividokumentide säilitamist kolhoosides;

4) määrab küla või alevi eelarves ettenähtud assigneeringute piires toetusi isikutele, kellel ei ole riikliku pensioni saamise õigust;

5) esitab kõrgemalseisva nõukogu täitevkomiteele ettepanekuid toetuste määramiseks lasterikastele ja vallasemadele ning ühekorsete toetuste andmiseks kodanikele, kes on saanud kannatada loodusõnnetuste läbi; aitab kaasa aega teenivate sõjaväelaste perekondadele seadusega ettenähtud toetuste saamisel;

6) hoolitseb lasterikaste perekondade aineliste, korteri- ja elukondlike tingimuste parandamise eest;

7) rakendab sotsiaalkindlustusorganite kaudu abinõusid nende isikute invaliidide- ja vanadekodudesse paigutamiseks, kes seda vajavad; aitab kaasa kolhooside ja kolhoosidevaheliste invaliidide- ja vanadekodude asutamisele; kontrollib invaliidide- ja vanadekodude tööd.

§ 23. Sotsialistliku seaduslikkuse tagamise, riikliku ja avaliku korra ning kodanike õiguste kaitse alal küla või alevi tööraha saadikute nõukogu:

1) kontrollib seaduste täitmist nõukogu territooriumil asuvate kolhooside ja sovhooside, ettevõtete, asutuste ja muude organisatsioonide, samuti ametiisikute ja kodanike poolt; tagab kodanike poliitiliste, tööalaste, korteri- ja teiste isiklike ja varaliste õiguste ning seaduslike huvide kaitse;

2) tühistab küla- või alevinõukogule alluvate ettevõtete ja asutuste juhatajate seadusega vastuolus olevaid käskkirju ja korraldusi; peatab kolhoosiliikmete ja tarbijate kooperatiivi osanike üldkoosolekute ning kolhoosijuhataste ja tarbijate kooperatiivide juhatuste otsused, nõukogu

territooriumil asuvate kõrgemalseisvatele organitele alluvate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhatajate käskkirjad ja korraldused maa- kasutamise, asulate heakorrastamise ja hoonestamise, looduskaitse- ja kultuurimälestiste kaitse küsimustes juhul, kui nad on seadusega vastu- olus, ja teatab sellest vastavatele kõrgemalseisvatele organitele;

3) abistab rahvakontrolligruppe nõukogu territooriumil asuvates kol- hoosides, sovhoosides, ettevõtetes ja muudes organisatsioonides;

4) juhib avaliku korra kaitse rahvamalevate tegevust ja kolhooside ning kodanike elukohajärgsete seltsimehelike kohtute tegevust; kontrollib miilitsa piirkonnavoliniku tööd nõukogu territooriumil;

5) võtab vastu kodanikke; vaatab seadusega kehtestatud korras täht- aja jooksul läbi töötajate ettepanekud, avaldused ja kaebused ning võtab nende suhtes tarvitusele vajalikud abinõud; kontrollib ettepanekute, aval- duste ja kaebuste läbivaatamise korrast kinnipidamist nõukogu territo-oriumil asuvates kolhoosides, sovhoosides, ettevõtetes, asutustes ja muudes organisatsioonides;

6) teostab ettenähtud korras kodanike sisse- ja väljaregistreerimist, tagab ametiisikute ja kodanike poolt passisüsteemi eeskirjade täitmise;

7) määrab ametiisikutele ja kodanikele administratiivkaristusi ava-liku korra rikkumise, asulates puhtuse hoidmise eeskirjade, looduse ja kultuurimälestiste kaitse, asulate heakorrastamise ja hoonestamise ees- kirjade ning alkohoolsete jookidega kauplemise eeskirjade rikkumise eest, samuti kolhooside ja sovhooside põllukultuuride kahjustamise eest ning muude õiguserikkumiste eest juhtudel ja korras, mis on ette nähtud Eesti NSV seadusandlusega;

8) moodustab vajaduse korral kõrgemalseisva nõukogu täitevkomitee loal küla- või alevinõukogu täitevkomitee juurde administratiivkomisjoni nende õiguserikkumiste läbivaatamiseks, mis kuuluvad karistamisele administratiivkorras, ja kontrollib tema tegevust;

9) registreerib vastavalt Eesti NSV seadustele perekonnaseisuakte;

10) määrab eestkostjaid ja hooldajaid ning kontrollib, kuidas nad täi- davad oma kohustusi;

11) registreerib kolhoosiperede (talundiperede) vara jaotamist;

12) teostab notariaaltoiminguid vastavalt «Eesti NSV notariaadi määrustikule»;

13) annab kodanikele välja seadusega ettenähtud tõendeid;

14) rakendab abinõusid peremeheta vara, samuti riigile pärandina üleläänud vara hoidmiseks ja kasutamiseks;

15) kontrollib usukultuste kohta kehtivate seaduste täitmist.

§ 24. Riigikaitse alal küla või alevi töörahva saadikute nõukogu:

1) tagab üldise sõjaväekohustuse seaduse täpse täitmise kõigi koda- nike poolt; peab ettenähtud korras sõjaväekohuslaste ja kutsealuste alg- arvestust; teatab sõjaväekohuslastele ja kutsealustele nende väljakutsu- misest sõjakomisariaati ja aitab kaasa nende õigeaegsele kohaleilmumi- sele selle väljakutse järgi;

2) rakendab abinõusid tsiviilkaitse organiseerimiseks;

3) tagab NSV Liidu relvastatud jõududest reservi arvatud ja demobi- liseeritud kodanike töölerakendamise.

§ 25. Peale käesolevas seaduses ettenähtud küsimuste võib küla või alevi tööraha saadikute nõukogu lahendada ka teisi NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega tema pädevusse antud küsimusi.

III p e a t ü k k

Küla ja alevi tööraha saadikute nõukogu töö korraldus

1. Küla ja alevi tööraha saadikute nõukogu istungjärk

§ 26. Küla või alevi tööraha saadikute nõukogu istungjärgud kutsub kokku nõukogu täitevkomitee vähemalt kuus korda aastas.

Küla või alevi tööraha saadikute nõukogu istungjärgu võib kokku kutsuda ka vähemalt $\frac{1}{3}$ küla- või alevinõukogu saadikute nõudmisel.

Küla või alevi tööraha saadikute nõukogu uue koosseisu esimese istungjärgu kutsub kokku eelmise koosseisu küla või alevi tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee hiljemalt kahe nädala jooksul pärast valimisi.

Küla või alevi tööraha saadikute nõukogu uue koosseisu esimese istungjärgu avab vanim saadik, kõik järgmised istungjärgud aga küla- või alevinõukogu täitevkomitee esimees. Istungjärgu juhtimiseks valib küla- või alevinõukogu juhataja ja sekretäri.

§ 27. Küla või alevi tööraha saadikute nõukogu istungjärk on otsustusvõimeline, kui kohal on vähemalt $\frac{2}{3}$ küla- või alevinõukogu saadikute üldarvust.

§ 28. Küla või alevi tööraha saadikute nõukogu istungjärgu päevakorda küsimuste esitamise õigus on küla- või alevinõukogu täitevkomiteel, alalistel komisjonidel ja saadikutel. Istungjärgu päevakord kinnitatakse nõukogu istungjärgul.

Ettepanekuid küla- või alevinõukogu istungjärgu päevakorra kohta võivad teha nõukogu territooriumil asuvate kolhooside juhatused, ettevõtete, asutuste ja muude organisatsioonide administratsioonid ja ühiskondlikud organisatsioonid, samuti elanike koosolekud.

§ 29. Küla või alevi tööraha saadikute nõukogu istungjärgud on avalikud. Istungjärgu tööst võivad nõuandva häälega osa võtta kõrgemal-seisvate nõukogude rahvasaadikud. Istungjärgule võidakse kutsuda riigiasutuste, ettevõtete, kolhooside, kooperatiivsete ja ühiskondlike organisatsioonide esindajaid ning kolhoosnikuid, töölisi ja teenistujaid.

Istungjärgu koha ja aja, samuti istungjärgule otsustamiseks esitatavad küsimused teeb küla või alevi tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee rahvasaadikutele ja elanikkonnale teatavaks hiljemalt kümme päeva enne istungjärku. Küla- või alevinõukogu täitevkomitee tutvustab eelnevalt rahvasaadikuid istungjärgule läbivaatamiseks esitatavate otsuste projektidega.

§ 30. Küla või alevi tööraha saadikute nõukogu istungjärgul võidakse lahendada kõiki küla- või alevinõukogu pädevusse kuuluvaid küsimusi, kusjuures ainult istungjärgudel võib arutada ja otsustada järgmisi küsimusi:

1) rahvasaadikute volituste tunnustamine; rahvasaadikute volitustest vabastamine nende avalduste alusel;

2) täitevkomitee valimine ja tema koosseisu muutmine; alaliste komisjonide moodustamine ja nende koosseisu muutmine;

3) täitevkomitee ja alaliste komisjonide töö aruanded;

4) nõukogu täitevkomitee juurde administratiivkomisjoni moodustamine;

5) küla või alevi eelarve ja selle täitmise aruande kinnitamine;

6) nõukogu haldamisel oleva majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise ülesehitustöö plaanide kinnitamine;

7) valijate juhendite täitmiseks rakendatavate abinõude plaanide kinnitamine;

8) otsuste vastuvõtmine rahvasaadikute arupärimiste põhjal;

9) küla või alevi eelarve tuludeosa ületamise ja kulude alal tehtud kokkuehoiu tulemusena täiendavalt saadud summade suunamine;

10) kolhooside, sovhooside, ettevõtete ja muude organisatsioonide poolt elamute, kultuuriasutuste, kommunaal- ja elukondliku teenindamise ettevõtete ehitamiseks ning heakorrastuseks eraldatavate vahendite ühendamise ja suunamine;

11) koolide, koolieelsete ja kooliväliste lasteasutuste, tervishoiu- ja kultuuriasutuste ning kommunaal- ja elukondliku teenindamise ettevõtete juhatajate ametisse kinnitamine ja ametist vabastamine;

12) kolhooside põhikirjade kohta tehtavate märkuste ja ettepanekute läbivaatamine;

13) kõrgemalseisva nõukogu täitevkomiteele saadetavate küla- või alevinõukogu moodustamist, ühendamist, likvideerimist või ümbernimetamist, küla- või alevinõukogu territooriumi piiride kindlaksmääramist ja muutmist ning külanõukogu administratiivkeskuse muutmist käsitlevate esildiste kinnitamine.

§ 31. Küla või alevi töörahva saadikute nõukogu otsused võetakse vastu lahtisel hääletamisel nõukogu saadikute lihthäälteenamusega. Otsused protokollitakse ja istungjärgu protokollile kirjutavad alla istungjärgu juhataja ja sekretär.

§ 32. Küla või alevi töörahva saadikute nõukogu otsused tehakse teatavaks asjaomastele organisatsioonidele, ametiisikutele ja kodanikele hiljemalt kümne päeva jooksul.

Küla või alevi töörahva saadikute nõukogu otsustes tehtud ettepanekud ja soovitusel nõukogu territooriumil asuvate kolhooside, sovhooside, ettevõtete, asutuste ja teiste kõrgemalseisvatele organitele alluvate organisatsioonide aadressil peavad nende organisatsioonide juhatajad läbi vaatama ja teatama nõukogule läbivaatamise tulemused hiljemalt kümne päeva jooksul, arvates otsuse saamise päevast.

§ 33. Küla või alevi töörahva saadikute nõukogu otsuseid võib vastavalt Eesti NSV konstitutsioonile tühistada kõrgemalseisev töörahva saadikute nõukogu ja peatada kõrgemalseisva nõukogu täitevkomitee.

2. Küla ja alevi töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee

§ 34. Küla või alevi töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee on küla- või alevinõukogu täidesaatev ja korraldav organ, kes valitakse

rahvasaadikute hulgast koosseisus: esimees, esimehe asetäitja, sekretär ja 2 kuni 4 täitevkomitee liiget.

§ 35. Küla või alevi töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee annab vahetult aru teda valinud nõukogule, samuti kõrgemalseisva nõukogu täitevkomiteele.

§ 36. Küla või alevi töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee juhib majanduslikku, sotsiaalset ja kultuurilist ülesehitustööd nõukogu territooriumil küla- või alevinõukogu ning kõrgemalseisvate riigivõimu- ja riigivalitsemisorganite otsuste alusel.

Küla või alevi töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee otsustab nõukogu pädevusse antud küsimusi, välja arvatud need, mis vastavalt käesoleva seaduse §-le 30 kuuluvad otsustamisele ainult küla- või alevinõukogu istungjärgul.

§ 37. Küla või alevi töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee võtab vastu otsuseid ja annab korraldusi oma volituste piires.

Küla või alevi töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee otsused võetakse vastu kogu täitevkomitee koosseisu lihthääaltenamusega ja nendele kirjutavad alla täitevkomitee esimees ja sekretär.

Küla või alevi töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee nimel annab korraldusi ja kirjutab nendele alla täitevkomitee esimees, tema äraolekul aga esimehe asetäitja. Täitevkomiteel on õigus neid korraldusi tühistada või muuta.

§ 38. Küla või alevi töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee otsuseid ja korraldusi võib tühistada küla või alevi töörahva saadikute nõukogu ja kõrgemalseisva nõukogu täitevkomitee.

§ 39. Küla või alevi töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee tagab nõukogu istungjärgude ettevalmistamise, organiseerib tähtsamates küsimustes nõukogu otsuste projektide arutelu elanike osavõtul.

§ 40. Küla või alevi töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee abistab rahvasaadikuid nende kohustuste täitmisel, aruandluse ettevalmistamisel ja läbiviimisel valijate ees, informeerib rahvasaadikuid nõukogu otsuste täitmise käigust ja abinõudest, mis nõukogu istungjärgul rahvasaadikute poolt tehtud kriitiliste märkuste ning ettepanekute põhjal on tarvitusele võetud, samuti oma töö põhiküsimustest istungjärgudevahelisel ajal.

§ 41. Küla või alevi töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee üldistab valijate juhendeid, töötab välja ja esitab nõukogule arutamiseks abinõude plaanid nende elluviimiseks ning kontrollib süstemaatiliselt kavandatud abinõude täitmist.

§ 42. Istungjärgude vahelisel ajal koordineerib küla või alevi töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee alaliste komisjonide tööd, tõmbab neid kaasa nõukogu istungjärgudel ja tema täitevkomitee istungitel arutatavate küsimuste ettevalmistamisele.

§ 43. Küla või alevi töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee annab vähemalt kord aastas aru oma tööst küla või alevi töörahva saadikute nõukogule, samuti elanike koosolekutele.

§ 44. Küla või alevi töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee esimees organiseerib täitevkomitee tööd ning küla või alevi töörahva saadi-

kute nõukogu ja tema täitevkomitee otsuste täitmist, käsutab krediiti ja jooksvat arvet NSV Liidu Riigipanga asutuses või riiklikus hoiukassas.

§ 45. Küla või alevi töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee sekretär valmistab ette materjale küla- või alevinõukogu istungjärkudeks, tema täitevkomitee istungiteks, protokollib täitevkomitee istungeid, jälgib, et küla- või alevinõukogu ja tema täitevkomitee otsused oleksid täitjatele õigeaegselt teatavaks tehtud, vastutab asjaajamise, arvestuse ja aruandluse eest, küla- või alevinõukogu dokumentide hoidmise eest ning täidab teisi kohustusi, mis on temale pandud küla- või alevinõukogu täitevkomitee poolt.

§ 46. Küla või alevi töörahva saadikute nõukogu volituste lõppemisel säilitab küla- või alevinõukogu täitevkomitee oma volitused kuni uue täitevkomitee moodustamiseni küla või alevi töörahva saadikute nõukogu uue koosseisu poolt.

3. Küla ja alevi töörahva saadikute nõukogu alalised komisjonid

§ 47. Nõukogu pädevusse kuuluvate küsimuste eelnevaks arutamiseks ja ettevalmistamiseks ning nõukogu ja tema täitevkomitee otsuste elluviimisele kaasaaitamiseks moodustab küla või alevi töörahva saadikute nõukogu oma volituste ajaks rahvasaadikute hulgast alalised komisjonid. Vajaduse korral võib alaliste komisjonide koosseisu valida ka teisi eesrindlikke töötajaid.

§ 48. Alalised komisjonid juhinduvad oma tegevuses «Eesti NSV kohalike töörahva saadikute nõukogude alaliste komisjonide põhimäärusest», vastutavad küla või alevi töörahva saadikute nõukogu ees ja annavad temale aru.

4. Küla või alevi töörahva saadikute nõukogu saadik

§ 49. Küla- või alevinõukogu saadiku volitused algavad tema valimise päevast ja lõpevad küla- või alevinõukogu uue koosseisu valimiste päeval.

§ 50. Küla- või alevinõukogu saadik on kohustatud osa võtma küla- või alevinõukogu tööst, täitma temalt saadud ülesandeid, pidama sidet valijatega, informeerima neid nõukogu ja tema täitevkomitee otsustest, taotlema valijate juhendite ja ettepanekute elluviimist, vastu võtma kodanikke ja abistama nende avalduste ja kaebuste lahendamisel.

§ 51. Küla- või alevinõukogu saadikul on õigus esitada nõukogule, tema täitevkomiteele ja alalistele komisjonidele arutamiseks saadikutegevuses üleskerkinud küsimusi.

§ 52. Küla- või alevinõukogu saadikul on õigus pärida istungjärgul aru küla- või alevinõukogu täitevkomiteelt, samuti nõukogu territooriumil asuvate kolhooside, sovhooside, ettevõtete, asutuste ja muude organisatsioonide juhatajatelt.

Küla või alevi töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee, kolhoosi, sovhoosi, ettevõtte, asutuse või muu organisatsiooni juhataja, kelle poole rahvasaadik arupärimisega pöördub, on kohustatud arupärimisele vastama nõukogu istungjärgul, kui aga vastuse ettevalmistamiseks on vaja

pikemat aega, siis küla- või alevinõukogu poolt määratud aja jooksul. Rahvasaadiku arupärimisele antud vastuse põhjal võtab nõukogu vastu otsuse.

§ 53. Juhul, kui küla- või alevinõukogu saadik pöördub saadikutegevusega seotud küsimustes külanõukogu territooriumil asuvate kolhooside, sovhooside, ettevõtete, asutuste ja muude organisatsioonide juhatajate poole, peavad need juhatajad hiljemalt kümne päeva jooksul rahvasaadiku küsimusele vastama.

§ 54. Küla- või alevinõukogu saadik võib nõukogu, tema täitevkomitee ja alaliste komisjonide ülesandel osa võtta nõukogu territooriumil asuvate kolhooside, sovhooside, ettevõtete, asutuste ja muude organisatsioonide töö kontrollimisest ning vastavalt kontrolli tulemustele teha oma ettepanekud.

§ 55. Küla- või alevinõukogu saadikul on õigus nõuandva häälega osa võtta küla- või alevinõukogu täitevkomitee istungitest, küla- või alevinõukogu territooriumil asuvate ettevõtete, asutuste ja muude organisatsioonide kollektiivide koosolekutest ja nõupidamistest, samuti töötajate ühiskondlike omaalgatuslike organite koosolekutest.

§ 56. Vastavalt Eesti NSV konstitutsioonile on küla- või alevinõukogu saadik kohustatud valijatele oma tööst ning küla või alevi töörahva saadikute nõukogu tööst regulaarselt aru andma.

Valijate nõudmisel võidakse saadiku aruannet igal ajal ära kuulata.

§ 57. Küla- või alevinõukogu saadikut ei või administratsiooni algatusel vallandada töölt ettevõttes, asutuses või organisatsioonis või heita välja kolhoosist; samuti ei või teda nõukogu territooriumil võtta kriminaalvastutusele või areteerida küla- või alevinõukogu nõusolekuta, küla- või alevinõukogu istungjärgude vahelisel ajal aga nõukogu täitevkomitee nõusolekuta.

§ 58. Küla- või alevinõukogu saadik vabastatakse oma tootmisülesannete või ametikohustuste täitmisest istungjärgu ja selle täitevkomitee istungi ajaks, kelle koosseisu ta on valitud, kusjuures säilitatakse palk või keskmine töötasu alalises töökohas.

§ 59. Küla- või alevinõukogu saadikut, kes ei ole õigustanud temale osutatud usaldust, võib valijate enamiku otsusel seadusega kehtestatud korras igal ajal ära kutsuda.

§ 60. Juhul kui küla- või alevinõukogu saadik asub alaliselt elama väljapoole küla- või alevinõukogu territooriumi või kui ta muudel põhjustel ei saa oma valimisringkonnas saadikukohustusi täita, pöördub ta küla- või alevinõukogu poole avaldusega vabastada ta saadiku volitustest. Küla- või alevinõukogu vaatab rahvasaadiku avalduse oma istungjärgul läbi ja võtab selles küsimuses vastu otsuse, mille teeb valijatele teatavaks.

§ 61. Küla- või alevinõukogu saadiku volitused lõpevad enne tähtaega juhul, kui rahvasaadiku kutsuvad ära valijad, samuti nõukogu otsuse põhjal vabastada rahvasaadik oma volitustest.

§ 62. Rahvasaadiku väljalangemise korral küla või alevi töörahva saadikute nõukogu koosseisust määrab küla- või alevinõukogu täitevkomitee hiljemalt kahe kuu jooksul pärast rahvasaadiku väljalangemist vastavas valimisringkonnas uue rahvasaadiku valimised.

5. Elanikkonna osavõtt küla või alevi tööraha saadikute nõukogu tööst.
Elanike üldkoosolekud

§ 63. Küla või alevi tööraha saadikute nõukogu tagab kodanike aktiivse osavõtu kohaliku ja üldriikliku tähtsusega küsimuste lahendamisest, tõmbab neid kaasa nõukogu tegevusse, juhib elanike ühiskondlike omaalgatuslike organite tööd.

§ 64. Kõige tähtsamate küsimuste arutamiseks, mis puudutavad küla- või alevielanike elu-olu ning seaduste ja kohalike nõukogude tähtsamate otsuste selgitamiseks töötajatele kutsub küla või alevi tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee kokku kogu nõukogu territooriumi või üksikute asulate ulatuses kodanike üldkoosolekuid, samuti küla- või alevielanike esindajate koosolekuid.

Elanike või nende esindajate koosolek arutab elanikkonna elu-olu, kultuurilise teenendamise, avaliku korra kaitse ja muid küsimusi ning kuulab aruandeid küla- või alevinõukogu täitevkomitee tööst.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. MÜÜRISEPP
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär B. TOLBAST

Tälinn, 14. juunil 1968.

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI SEADUS

183 Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse kinnitamise ning Eesti NSV Konstitutsiooni (Põhiseaduse) 45. ja 48. paragrahvis muudatuste tegemise kohta

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:

Kinnitada Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 1968. aasta 30. mai seadlus «Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riikliku Kõrgema ja Kesk-erihariduse Komitee reorganiseerimise kohta liidulis-vabariiklikuks Eesti NSV Kõrgema ja Kesk-erihariduse Ministeriumiks».

Vastavalt sellele teha muudatused Eesti NSV Konstitutsiooni 45. paragrahvis, kustutades sõnad «Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riikliku Kõrgema ja Kesk-erihariduse Komitee esimees;» ning 48. paragrahvis pärast sõna «Kultuuriministerium» lisada sõnad: «Kõrgema ja Kesk-erihariduse Ministerium;».

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. MÜÜRISÉPP
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär B. TOLBAST

Tallinn, 14. juunil 1968.

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI SEADUS

184 Eesti NSV koodeksites ning kohtukorralduse seaduses muudatuste ja täienduste tegemist käsitlevate Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluste kinnitamise kohta

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:

Kinnitada Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 1967. aasta 29. detsembri seadlused:

««Eesti NSV kriminaalkoodeksi» ja «Eesti NSV kriminaalprotsessi koodeksi» täiendamise ning muutmise kohta»;

«Eesti NSV territooriumil kehtiva «Abielu, perekonna ja eestkoste seaduste koodeksi» ning «Eesti NSV tsiviilprotsessi koodeksi» täiendamise kohta»;

««Eesti NSV kohtukorralduse seaduse» muutmise kohta».

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. MÜÜRISÉPP
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär B. TOLBAST

Tallinn, 14. juunil 1968.

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI SEADUS

185 Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluste kinnitamise kohta

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:
Kinnitada Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlused:

23. veebruarist 1968 «Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 1962. a. 7. veebruari seadluse «Administratiivkorras määratavate rahatrahvide kohaldamise edasise piiramise kohta» paragrahvi 14 täiendamisest»;

29. märtsist 1968 «Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 1959. a. 21. veebruari seadluse «Kolhooside, sovhooside, tööstus-, transpordi-, ehitus- ja muude ettevõtete ning majandusorganisatsioonide osavõtust kohaliku tähtsusega autoteede ehitamisest ja remontimisest» paragrahvi 7 esimese lõigu muutmise kohta»;

26. aprillist 1968 «Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 1962. a. 7. veebruari seadluse «Administratiivkorras määratavate rahatrahvide kohaldamise edasise piiramise kohta» paragrahvi 14 täiendamisest».

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. MÜURISEPP
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär B. TOLBAST

Tallinn, 14. juunil 1968.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU OTSUS

186 Külade ja alevite tööraha saadikute nõukogusid käsitleva Eesti NSV seadusandluse rakendamise korra kohta

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:

1. Tunnistada kehtivuse kaotanuks Eesti NSV Ülemnõukogu poolt 4. veebruaril 1958. a. kinnitatud «Eesti NSV külade tööraha saadikute nõukogude põhimäärus», Eesti NSV seadus 4. veebruarist 1958. a. «Eesti NSV külade tööraha saadikute nõukogude põhimääruse kinnitamisest», Eesti NSV Ülemnõukogu poolt 13. jaanuaril 1959. a. kinnitatud «Eesti NSV alevite tööraha saadikute nõukogude põhimäärus» ning Eesti NSV seadus 13. jaanuarist 1959. a. «Eesti NSV alevite tööraha saadikute nõukogude põhimääruse kinnitamisest».

2. Teha Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumile ülesandeks viia Eesti NSV seadusandlus külade ja alevite tööraha saadikute nõukogude kohta vastavusse Eesti NSV seadusega «Küla ja alevi tööraha saadikute nõukogu kohta».

3. Teha Eesti NSV Ministrite Nõukogule ülesandeks viia aktid, mis reguleerivad külade ja alevite tööraha saadikute nõukogude tegevust, vastavusse Eesti NSV seadusega «Küla ja alevi tööraha saadikute nõukogu kohta».

4. Kehtestada, et kuni Eesti NSV kehtiva seadusandluse viimiseni vastavusse Eesti NSV seadusega «Küla ja alevi tööraha saadikute nõu-

kogu kohta» rakendatakse akte, mis reguleerivad külade ja alevite töörahva saadikute nõukogude tegevust, kuivõrd need ei ole vastuolus Eesti NSV seadusega «Küla ja alevi töörahva saadikute nõukogu kohta».

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. MÜURISEPP

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär B. TOLBAST

Tallinn, 14. juunil 1968.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU OTSUS

187 Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse «Sm. Arnold Tõnu p. Veimeri vabastamise kohta Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimehe asetäitja kohustest» kinnitamisest

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab: Kinnitada Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 1968. aasta 22. aprilli seadlus «Sm. Arnold Tõnu p. Veimeri vabastamise kohta Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimehe asetäitja kohustest».

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. MÜURISEPP

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär B. TOLBAST

Tallinn, 14. juunil 1968.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU OTSUS

188 Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse «Sm. Albert Heinrichi p. Vendelini nimetamise kohta Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimehe asetäitjaks» kinnitamisest

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab: Kinnitada Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 1968. aasta 22. aprilli seadlus «Sm. Albert Heinrichi p. Vendelini nimetamise kohta Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimehe asetäitjaks».

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. MÜURISEPP

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär B. TOLBAST

Tallinn, 14. juunil 1968.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU OTSUS

189 Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse «Sm. Viktor Sergei p. Samoilenko vabastamise kohta Eesti NSV ehitusministri kohustest» kinnitamisest

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab: Kinnitada Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 1968. aasta 6. juuni seadlus «Sm. Viktor Sergei p. Samoilenko vabastamise kohta Eesti NSV ehitusministri kohustest».

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. MÜURISEPP

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär B. TOLBAST

Tallinn, 14. juunil 1968.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU OTSUS

190 Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse «Sm. Uno Borisi p. Jürisoo nimetamise kohta Eesti NSV ehitusministriks» kinnitamisest

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab: Kinnitada Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 1968. aasta 6. juuni seadlus «Sm. Uno Borisi p. Jürisoo nimetamise kohta Eesti NSV ehitusministriks».

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. MÜURISEPP
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär B. TOLBAST

Tallinn, 14. juunil 1968.

* *
*

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

191 Sm. G. Kingisepa autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Kauaaegse viljaka teadusliku, pedagoogilise ja ühiskondliku tegevuse eest ning seoses seitsmekümnenda sünnipäevaga autasustada Tartu Riikliku Ülikooli farmakoloogia kateedri juhatajat professor Georg Jaani p. Kingiseppa Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. MÜURISEPP
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär B. TOLBAST

Tallinn, 20. juunil 1968.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

192 Põllumajandustehnikumide õppejõudude autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Kauaaegse laitmatu töö ja aktiivse osavõtu eest ühiskondlikust elust ning seoses Jäneda Sovhoostehnikumi viiekümnenda aastapäevaga autasustada Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga järgmisi põllumajandustehnikumide õppejõude:

L a m s o n, Aadu Ado p. — pensionär, endise Jäneda Põllumajanduse Tehnikumi õppejõud.

N o o r, Rudolf Jüri p. — pensionär, endise Jäneda Põllumajanduse Tehnikumi õppejõud.

R e i n o, Artur Ado p. — Jäneda Sovhoostehnikumi direktor.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. MÜURISEPP
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär B. TOLBAST

Tallinn, 21. juunil 1968.

II

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU JA
EESTI NSV AMETIÜHINGUTE NÕUKOGU MÄÄRUS

193 Sm. R. Veberi autasustamise kohta Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu aukirjaga

Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu määravad:

Kauaaegse laitmatu töö eest Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklikus Plaanikomitees autasustada Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riikliku Plaanikomitee Materiaalfondide Valitsuse osakonnajuhatajat Richard Jakobi p. Veberit Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu aukirjaga.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
esimees
V. KLAUSON

Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu
sekretär
A. KELLO

Tallinn, 20. juunil 1968. Nr. 219.

Kontrolleksemplar

INDEKS 78280

Väljaandja: Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsus.
1,5 trükipoognat. Tellimuse nr. 587.

ENSV MN Asjadevalitsuse Trükikoda, Tallinn.

Raamatupala

68-6152

30.50

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR

20398